

Latvijas Nacionālās bibliotēkas
ATBALSTA BIEDRĪBA

LATVIJAS NACIONĀLĀS BIBLIOTĒKAS ATBALSTA BIEDRĪBA

GADA PĀRSKATS

PAR 2012. GADU

SATURS

	Lpp.
Informācija par biedrību	3
Biedrības valdes ziņojums	4
Bilance	14
Ieņēmumu un izdevumu pārskats	15
Ziedojumu un dāvinājumu pārskats	16
Gada pārskata pielikums	17
Revidenta ziņojums	35

Informācija par biedrību

Biedrības nosaukums Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Atbalsta biedrība

Juridiskais statuss Biedrība

**Reģistra Nr.
datums** 50008034971
1998. gada 18. maijs

**Pārreģistrācijas datums
Biedrību un nodibinājumu reģistrā** 2005. gada 2. jūnijs

**Adrese (juridiskā)
Adrese (biroja)** K. Barona iela 14, Rīga, Latvija
Tērbatas iela 75, Rīga, Latvija

Vadītājs, valdes priekšsēdētājs
Undīne Būde, amatā no 13.04.2007.

Valdes locekļi:

Jānis Dripe, amatā no 29.04.2009.
Vita Jermoloviča, amatā no 29.04.2009.
Dzintra Justa, amatā no 29.04.2009.
Valdis Lokenbahs, amatā no 29.04.2009
Sandis Kolomenskis, amatā no 18.05.2012.
Olīta Pričina-Voitika, amatā no 29.04.2009.
Georgs Turlajs, amatā no 29.04.2009.
Rolands Puhovs, amatā no 29.04.2009.

Pārskata periods 01.01.2012. – 31.12.2012.

Revidents

SIA "D.Daņēvičas revidentu birojs"
zvērinātu revidentu komercsabiedrība
LZRA licence Nr.33

Dagnija Daņēviča
Atbildīgais zvērināts revidents
Sert. Nr. 72
Valdes locekle

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības svarīgākie sasniegumi pārskata gadā un attīstības perspektīvas

BIEDRĪBAS VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība (turpmāk - Biedrība, LNBAB) 2012. gadā darbojusies ar mērķi finansiāli un intelektuāli atbalstīt Latvijas Nacionālo bibliotēku un mūsdienīgas bibliotēku sistēmas attīstību valstī.

Lai īstenotu norādītos mērķus, LNBAB 2012. gadā strādājusi vairākos virzienos:

1. Sabiedrības informēšana par LNBAB aktivitātēm, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) saturu un topošo ēku, Gaismas pils popularizēšana Latvijā un ārvalstīs.
2. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana LNB darbībai un attīstībai - bibliotēkas satura veidošana un krājuma papildināšana.
3. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana, lai stiprinātu Latvijas bibliotēku materiāli tehnisko bāzi un kapacitāti.
4. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana lasīšanas veicināšanas programmai „Bērnu un jauniešu žūrija” labdarības projektā „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa”.
5. LNB projekta īstenošanas uzraudzība.
6. LNBAB valdes un biroja darbība.

Konkrētāk par minētajiem darbības virzieniem:

1. Sabiedrības informēšana par LNBAB aktivitātēm, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) saturu un topošo ēku, Gaismas pils popularizēšana Latvijā un ārvalstīs.

1.1. Par LNBAB, tās darbību un aktivitātēm 2012. gadā nacionālajā un reģionālajā presē (Diena, Kultūras Diena, Latvijas Avīze, Neatkarīgā Rīta Avīze, Mans Mazais, Ieva, Ziemeļlatvija, Liesma, Auseklis, Staburags, Zemgales Ziņas, Alūksnes Ziņas, Kursas Laiks, Kurzemnieks, Rīgas Aprīņķa Avīze, Druva, Kurzemes Vārds, Bauskas Dzīve, Alūksnes ziņas u.c.), interneta portālos bija lasāmas vairāk kā **200 publikācijas**, rādīti **sižeti** LTV1, TV3, LNT, TV24, Latgales TV ziņu programmās, izskanējuši **raidījumi** LR1, LR3 par Biedrības aktualitātēm informāciju izplatījušas ziņu aģentūras LETA un BNS.

1.2. Lai popularizētu LNB un informētu par Biedrības īstenojamiem labdarības projektiem **ārzemēs dzīvojošos tautiešus**, turpināta sadarbība ar laikrakstiem „Laiks” un „Brīvā Latvija”, kur publicēti četri informatīvi raksti un akcijas „Iemūžini savu vārdu Gaismas pilī!” reklāmas sludinājumi.

1.3. Tika rīkoti **preses un publicitātes pasākumi** par Biedrības aktivitātēm un Biedrības pārstāvji piedalījušies LNB organizētajos pasākumos.

1.3.1. Biedrība organizēja **preses konferenci** par godu „Bērnu un jauniešu žūrija 2012” grāmatu kolekcijas izraudzīšanai. Sabiedrība tika iepazīstināta ar literatūras ekspertu izraudzītajām žūrijas grāmatām divām bērnu un divām jauniešu vecumu

grupām, kā arī grāmatām, ko iesaka izlasīt vecākiem. Šogad jaunums un īpaša uzmanība tika pievērsta Vecāku žūrijai, lai lasīšanā un grāmatu vērtēšanā kopā ar bērniem tiek iesaistīta visa ģimene.

1.3.2. Rīgas Kino muzejā LNBAB organizēja Latviešu izcelsmes somu režisora **Teuvo Tulio** filmu kolekcijas un grāmatu **dāvinājuma pasniegšanas pasākums** Nacionālajai bibliotēkai un Kino muzejam. Īpaši pasākumi par godu dāvinājuma nodošanai Rēzeknes centrālajai bibliotēkai notika Tulio dzimtajās vietās Rēzeknes novadā un Rēzeknē.

1.3.3. Jau sesto gadu LNBAB organizēja konkursa „Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs” svinīgo **laureātu apbalvošanas ceremoniju** Latvijas Bibliotekāru biedrības konferences laikā.

1.3.4. Biedrība piedalījās LNB Bērnu literatūras centra organizētajos **Lielajos lasīšanas svētkos** Ķīpsalā, kas ir „Bērnu un jauniešu žūrija” gada noslēguma pasākums ar žūrijas dalībnieku visaugstāk novērtēto grāmatu autoru un izdevēju sumināšanu. Biedrība informēja pasākuma dalībniekus par labdarības projekta „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa” palīdzību žūrijas īstenošanā 2012. gadā un dāvināja visiem klātesošajiem 700 žūrijas dalībniekiem speciāli veidotus karodziņus.

1.3.5. Dalība Bibliotēku nedēļas pasākumā „**Bibliotēka man, es bibliotēkai**”, tiešraidē interneta portālā www.piesledzieslatvija.lv Biedrības pārstāvji stāstīja par savu pieredzi bibliotēku interešu aizstāvībā, aktuālajiem projektiem „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa”, „Latvijas Gaismas pilis - 21. gadsimta Latvijas jaunās bibliotēkas”, „Atbalsts LNB krājumam”. Tiešraides laikā sazinājāmies ar vienu no lielākajiem LNB atbalstītāju pārstāvjiem Kanādā – Alfonu Kalnu, kura pārstāvētā korporācija „*Fraternita Lataviensis*” ziedoja LNB krājuma papildināšanai ar trimdas izdevumiem un trimdas laikrakstu digitalizācijai.

1.3.6. Lai informētu sabiedrību par bibliotēkas saturu un jaunajiem pakalpojumiem, Biedrība palīdzēja LNB organizēt „**Muzeju nakts 2012**” ietvaros pasākumu „Digitālā pludmale” LNB ēkas Tērbatas ielas 75 pagalmā. LNB Digitālās bibliotēkas pārstāvji stāstīja par Digitālās bibliotēkas attīstību un interneta vietni „Zudusī Latvija”. Apmeklētāji varēja saņemt aktuālo informāciju arī par bibliotēkas saturu un pakalpojumiem jaunajā ēkā. Īpaša pasākumu daļa tika veltīta jaunajiem lasītājiem, tās laikā tika prezentēta LNB Bērnu literatūras centra jaunā mājas lapa bērniem un jauniešiem www.lasamkoks.lv.

1.4. Biedrība sadarbībā ar LNB un AS „Laima” **gaismas festivāla „Staro Rīga”** laikā īstenoja projektu „Izdejo mīlestību” uz bibliotēkas jaunās ēkas fasādes. Festivāla laikā Gaismas pils Modeļa ēkā, kas atrodas būvlaukumā līdzās topošās bibliotēkas ēkai, tika sarīkota LNB Mākslas centra krājumā esošo saldumu fabrikas „Laima” **vēsturisko plakātu izstāde**. Festivāla apmeklētājiem tādējādi tika dota iespēja ieskatīties LNB Sikiespieddarbu nodaļas krājumos, kur glabājas vēsturiskas liecības par „Laimas” tapšanas un attīstības vēsturi no 20. gs. sākumam līdz mūsdienām. Projekts tika organizēts sadarbībā ar LNB, reklāmas aģentūru !MOOZ un AS „Laima”.

1.5. 2012. gada pirmajā pusē sadarbībā ar LR Kultūras ministriju, LNB un NBA Biedrība turpināja organizēt **skolēnu ekskursijas Gaismas pils būvlaukumā**. Ekskursijas ir bez maksas. Uz ekskursijām tiek aicināti skolēni no visas Latvijas. Ekskursiju laikā bērniem ir iespēja kļūt par lieciniekiem 21. gadsimta nozīmīgākās kultūras celtnes būvniecībai. Ekskursijas pirmajā daļā aicinām bērnus uzcelt Gaismas pils klucīšu spēli. Celšanas gaitā bērniem jāatbild uz dažādiem ar bibliotēku un grāmatu lasīšanu saistītiem jautājumiem, kā arī viņi tiek iepazīstināti ar topošās bibliotēkas telpām un saturu. Ekskursijas otrajā daļā bērni, atbilstoši drošības noteikumiem, tiek ietērpti celtnieku ķiverēs un košās vestēs un drošības inženiera pavadībā dodas uz būvlaukumu, kur uzzina par celtniecības gaitu un vēro celtnieku darbu. Ekskursijas noslēgumā tās dalībnieki saņem Biedrības sagatavotos suvenīrus – klades, nozīmītes, grāmatzīmes. 2012. gadā tika organizētas 6 ekskursijas, kopumā 150 ekskursiju dalībniekiem tika dota iespēja apmeklēt Gaismas pils būvlaukumu.

1.6. Lai informētu sabiedrību par jaunās bibliotēkas ēkas būvniecību, iegūtu un vairotu sabiedrības uzticību celtniecības procesam, Biedrība nodrošina **tiešraidi no Nacionālās bibliotēkas būvlaukuma**. Būvlaukuma filmēšana uzsākta 2008. gada 20. jūnijā, kad tika ielikts jaunās bibliotēkas pamatakmens. Gaismas pils būvlaukums aplūkojams gan tālplāna skatā – no Peldu ielas Vecrīgā, gan tuvplāna skatā - no Valguma ielas Pārdaugavā. Tiešraidi no Gaismas pils būvlaukuma paredzēts pārraidīt visas celtniecības laikā. Filmētais materiāls tiek uzglabāts, jo tā būs dokumentāla liecība par Gaismas pils tapšanu. Šobrīd katram interesentam iespējams vērot bibliotēkas celtniecības darbus tiešraidē LNABAB mājas lapā www.gaisma.lv, www.light.lv, Biedrības administrētajā LNB projekta oficiālajā mājas lapā www.gaismaspils.lv, KM mājas lapā www.km.gov.lv, LNB mājas lapā www.lnb.lv, Būvkompaniju apvienības mājas lapā www.nba.lv.

1.7. Ar Biedrības tiešraižu kameru uzfilmētie kadri tika izmantoti Dāvja Sīmaņa veidotajā dokumentālajā filmā „**Pēdējā tempļa hronikas**”, kas tapusi ar Valsts Kultūrkapitāla fonda un LNABAB piesaistīto atbalstu.

1.8. 2012. gadā 3 reizes tika izdots informatīvs elektroniskais izdevums biedriem – **LNABAB E-zīņas**. Tas ir ātrs un ērts veids, kā biedriem uzzināt un regulāri sekot līdzi LNABAB aktuālajiem notikumiem, akcijām un projektiem. E-zīņas līdzās sadaļai par Biedrības un LNB projekta aktualitātēm un ziedojumu piesaistes projektiem, ir sadaļa „Aktuāla intervija”, kur bija publicēts KM ārštata padomnieka arhitektūras plānošanas jautājumos, arhitekta Jāņa Dripes raksts par LNB projekta gaitu.

1.9. Informācija par LNB projektu, Biedrības rīkotajām akcijām, īstenotajiem projektiem un aktualitātēm, kā arī informācija par dažādajām ziedošanas iespējām ir lasāma **LNABAB mājas lapā** www.gaisma.lv latviešu valodā un www.light.lv angļu valodā. 2012. gadā sākts darbs pie jaunas mājas lapas veidošanas. LNB projekta aktualitātes lasāmas Biedrības administrētajā un KM uzturētajā LNB projekta oficiālajā mājas lapā www.gaismaspils.lv.

1.10. Lai sabiedrībai būtu iespējams iepazīties ar topošās Gaismas pils telpām un funkcijām, LNABAB mājas lapā www.gaisma.lv ievietoti jaunās **bibliotēkas stāvu plāni**. Šobrīd ir apskatāms 1,5. jeb mezanīna, 2. un 4. stāvā paredzēto

bibliotēkas nodaļu, lasītavu un citu telpu izvietojums, kā arī iespējams redzēt, cik lasītāju vietu paredzēts katrā telpā, kā tās būs aprīkotas, kādus pakalpojumus bibliotēkas lietotāji varēs saņemt konkrētajā lasītavā. Šī iespēja izveidota pateicoties LNBAB sadarbībai ar LNB un LNB projekta īstenotājiem.

1.11. Notiek Biedrības komunikācija sociālajos tīklos **Twitter**, **Facebook** un **Youtube**, labdarības projekta „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa” profils portālā **draugiem.lv**.

1.12. Tradicionāli decembra beigās Rīgas Doma baznīcā notika ikgadējais **Gaismas dievkalpojums**, kas veltīts aizlūgumam par izglītību, skolotājiem, bibliotekāriem. Dievkalpojums tika organizēts sadarbībā ar Valodu mācību centru un Rīgas Doma draudzi. Biedrība nodrošināja dievkalpojuma muzikālās daļas skanējumu.

2. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana LNB darbībai un attīstībai - bibliotēkas satura veidošana un krājuma papildināšana.

2.1. Akcija „**Iemūžini savu vārdu Gaismas pilī!**” tika uzsākta 2006. gadā, lai veicinātu jaunās bibliotēkas celtniecību un izteiktu īpašu pateicību LNB projekta atbalstītājiem. Akcijas mērķis ir vākt ziedojumus LNB projekta īstenošanas atbalstam. Šīs akcijas ietvaros katra ziedotāja vārds tiks iemūžināts LNB ēkas iekštelpās saskaņā ar Kultūras ministrijas un LNBAB noslēgto vienošanos. Akcija popularizē Gaismas pili kā mūsdienīgu informācijas pakalpojumu sniedzēju ar tās lietotājam draudzīgu infrastruktūru. Informācijas par ziedotāju izvietojums Gaismas pili atkarīgs no ziedotās summas apjoma: 1-100 LVL – ziedotāja vārds tiks ierakstīts īpašā **piemiņas grāmatā**; 100 LVL un vairāk – iegravēts **lielajā ziedotāju sienā** Gaismas pils vestibilā; 300 LVL – uz plāksnītes **pie krēsla**; 500 LVL – uz plāksnītes **pie galda**; 1000 LVL – uz plāksnītes **pie plaukta**; 50 000 LVL un vairāk – ziedotājs iegūs tiesības uz īpašas pateicības zīmes izvietojanu Gaismas pils **lasītavās** vai stāvos. 2012. gadā akcijā saņemto ziedojumu summa – 3711.45 lati. Līdz šim jau rezervētas trīs lasītavas, 23 plaukti, 19 galdi un 12 krēsli.

Lielā ziedotāju siena atradīsies Gaismas pils vestibilā, pie ieejas bibliotēkā, tās paredzētie izmēri 3 x 13 metri. Biedrība izgatavojsi sienas parauga fragmentu 1 x 1 m izmērā. Sienā būs iemontētas plāksnītes ar ziedotāju vārdiem, kuru ziedojumu summa vai vērtība naudas izteiksmē ir ne mazāk kā 100 lati. Ziedotāju siena būs veidota no Latvijas bērza paneļa un tērauda režģa, uz kura tiks stiprinātas izvīzītas tērauda plāksnītes ar ziedotāju vārdiem. Sienā paredzēta vieta 2000 ziedotāju vārdiem. Ziedotāju vārdi būs iegravēti sešu izmēru plāksnītēs, atbilstoši ziedojuma summai.

2.2. LNBAB mājas lapā ir izveidota un tiek uzturēta vārda iemūžināšanai izraudzīto interjera priekšmetu **rezervēšanas sistēma**. Vienlaicīgi ar rezervēšanu ziedotājs var veikt arī naudas iemaksu, jo Biedrības mājas lapā tiek piedāvāta iespēja **ziedot ar kredītkarti**. Lai saglabātu detalizētu informāciju par katru ziedotāju, tiek uzturēts **automatizēts Ziedotāju reģistrs**.

2.3. Pēdējo gadu laikā bibliotēkās būtiski pieaugusi sabiedrības prasība pēc kvalitatīviem pakalpojumiem, tai skaitā arī pēc saturiski pilnvērtīgas literatūras, specializētām datubāzēm un to ērtas pieejamības. Valsts atbalsts Latvijas bibliotēkām diemžēl aizvien ir nepietiekams un nespēj pilnībā apmierināt bibliotēku lietotāju augošās prasības. Lai uzlabotu LNB krājuma saturu, ir apzinātas vistrūcīgākās nozares - ekonomika, mūzika, enciklopēdijas un elektroniskie resursi, kurās trūkst literatūras, un šo krājumu papildināšana dotu lielu ieguldījumu LNB satura veidošanā. Tādēļ, domājot par jaunās bibliotēkas satura kvalitāti, tiek īstenots projekts „**Atbalsts LNB krājumam**”, kur Biedrība aicina uzņēmējus un privātpersonas piedalīties LNB krājuma veidošanā, ziedojot naudu aktuālas nozaru literatūras vai elektronisko resursu iegādei un izveidošanai.

Saņemtie ziedojumi no korporācijas „*Fraternitas Lataviensis*”, dzejnieces Veltas Tomas fonda Kanādā, Zigurda Mieziša piemiņas fonda Kanādā, *LATS Association* Kanādā, devuši iespēju 2012. gadā veikt LNB krājumā esošu kultūrvēsturisko trimdas periodikas materiālu segmentēšanu/skenēšanu 466 607 lapaspusšu apjomā un veikt šo periodikas izdevumu digitalizāciju. Tas ir liels ieguldījums trimdas latviešu literāro un kultūrvēsturisko izdevumu saglabāšanā.

Pateicoties šim projektam, LNB krājuma atbalstam kopumā ziedoti 174 355.94 lati, LNB varējusi krājumu papildināt ar 831 vērtīgiem izdevumiem (vairāk kā 1000 sējumi) un 117 e-grāmatām.

2.3.1. Biedrība saņēmusi mērķziedojumu un veikusi darbu, lai nākamā gada sākumā izdotu atjaunotu Pītera Stroda „Pareizraksteibas vordneica” izdevumu. Pirmo reizi vārdnīca izdota 1933. gadā. Vārdnīcu atkārtoti laižot klajā, izdevums iegūs mūsdienīgāku tekstu izkārtojumu, tiks papildināts ar informāciju par autoru. Atkārtotais izdevums uzsvērs Latgales kultūrmantojuma un valodas unikalitāti un atgādinās sabiedrībai par tās aizsardzības un saglabāšanas nepieciešamību.

2.4. Lai LNB varētu veiksmīgāk sniegt informācijas pakalpojumu sabiedrībai, efektīvi realizēt savus mārketinga mērķus un piesaistītu jaunus lietotājus, izveidota **jauna LNB mājas lapas**, kas no funkcionalitātes un dizaina viedokļa atbilst mūsdienu prasībām. Līdz ar LNB jaunās ēkas pabeigšanu, bibliotēka iegūs jaunu vizuālo veidolu. Līdztekus fiziskās formas maiņai, bija nepieciešama arī jauna tiešsaistes identitāte – mūsdienīga un interaktīva mājas lapa, kas lietotājiem ātrā, ērtā un acij tīkamā veidā sniegtu informāciju par bibliotēkas resursiem, pakalpojumiem, būtu iespējama interakcija ar mājaslapas apmeklētājiem un sociālo tīklu integrācija. Jaunā lapa visas šīs funkcijas nodrošina.

2.5. Sadarbībā ar LNB tiek turpināts **projekts „LNB pērles”**, tiek apzināti LNB krājumā esošie vērtīgie iespieddarbi jeb „pērles”. Turpinās „pērļu” meklēšanas process LNB Sikiespieddarbu un attēlizdevumu nodaļā, Reto grāmatu un rokrakstu nodaļā, Letonikas nodaļā. Šogad izgatavoti suvenīri – pastkartes ar saldumu fabrikas „Laima” vēsturisko plakātu attēliem no LNB krājumā esošās plakātu kolekcijas.

2.6. Lai atbalstītu LNB attīstību un darbību, stiprinātu materiāli tehnisko bāzi, Biedrība LNB dāvinājusi **fototehniku** daudzveidīgākai izmantošanai bibliotēkas īstenoto projektu ilgtermiņa mērķu sasniegšanai un Bibliotēkas publicitātes pasākumu un materiālu nodrošināšanai.

2.7. Lai iegūtu pēc iespējas plašāku informāciju un starptautisku pieredzi par labākajiem risinājumiem bibliotēku aprīkošanas procesos, lai pēc iespējas sekmīgāk tiktu veikts jaunās ēkas aprīkojuma iepirkums un izraudzīts piemērotākais ekspluatācijas modelis, Biedrība finansēja LNB divu darbinieku dalību Eiropas zinātnisko bibliotēku asociācijas (LIBER) Arhitektu grupas **seminārā Prāgā**.

2.8. Atzīmējot Gaismas pils atklāšanu, paredzēts izdot **grāmatu „Latvijas Nacionālā bibliotēka. Ēka. Projekts. Autori. Process”**. Grāmatas autors ir arhitekts Jānis Dripe, kurš veido greznu albumu par jaunās bibliotēkas tapšanu no Gaismas pils arhitekta Gunāra Birkerta idejas līdz pilnīgi pabeigtai ēkai. Grāmatā tiks atspoguļots bibliotēkas projekta sarežģītais attīstības ceļš, būs daudz kvalitatīvu attēlu, teksts būs latviešu un angļu valodā.

3. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana, lai stiprinātu Latvijas bibliotēku materiāli tehnisko bāzi un kapacitāti.

3.1. Ekonomiskā situācija valstī ir ļoti nelabvēlīgi ietekmējusi visas Latvijas bibliotēkas. Piešķirtais finansējums ir nepietiekošs, lai bibliotēkas spētu nokomplektēt kvalitatīvu jaunāko grāmatu krājumu un abonēt nepieciešamos preses izdevumus. 2010. gada rudenī LNBAB kopīgi ar LR Kultūras ministriju uzsāka akciju **„Dāvēni abonementu bibliotēkai!”**. Akcijas laikā iedzīvotāji un uzņēmēji tika aicināti ziedot naudu laikrakstu un žurnālu gada abonementiem pašu izvēlētām bibliotēkām visā Latvijā. 2012. gada sākumā ar ziedotāju atbalstu Latvijas publiskās bibliotēkas saņēma žurnālu „Tikšanās”, kopumā 205 eksemplārus.

3.2. Lai paustu atzinību tiem pagastu bibliotekāriem, kuri vairāku gadu garumā izrāda pašiniciatīvu vietējās bibliotēkas un pagasta kultūras dzīves attīstībā, Gaismas pilij un Gaismas tiklam draudzīgas sabiedriskās domas veidošanā, un lai motivētu bibliotekārus palikt mazajās lauku bibliotēkās, jau sesto gadu pēc kārtas LNBAB rīkoja konkursu **“Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs”** un pasniedza balvas pieciem pagastu bibliotekāriem – pa vienam no katra Latvijas reģiona. Balvu pretendentes izvirzīja vietējā pagasta bibliotēkas lasītāji un reģionālo bibliotēku vadītāji. Uzņēmuma Lursoft atbalsts deva iespēju katram konkursa uzvarētājam saņemt balvu – savai bibliotēkai nepieciešamu dāvanu 100 latu vērtībā. Gaismas nesēji saņēma balvas arī no „Rimi”, Jāņa Rozes apgāda.

3.3. Pēc LNB Bērnu literatūras centra aicinājuma, projekta „Iesaisties Bērnu un jauniešu žūrijā!” ietvaros Biedrība organizēja un piedalījās pilsētu, pagastu un skolu bibliotekārus motivējošos **semināros** Balvos, Smiltēnē, Cēsīs un Rīgā.

3.4. Laikā, kad gatava top jaunā Nacionālās bibliotēkas ēka, Biedrība vēlas uzsvērt, ka būtiskas pārmaiņas piedzīvo arī bibliotēkas Latvijā - pilsētas un pagasti iegūst savas „vietējās Gaismas pilis”, tāpēc uzsākts projekts **„Latvijas Gaismas**

pilis - 21. gadsimta Latvijas jaunās bibliotēkas". Projektā iesaistīti Biedrības valdes locekļi Jānis Dripe un Dzintra Justa, kuri viesojas visos Latvijas reģionos un fotogrāfijās iemūžina pēdējos desmit gados skaistākās jaunuzceltās un renovētās bibliotēkas. Bibliotēku loma un funkcijas pēdējos gados ir mainījušās. Tas licis mainīties arī bibliotēku ēkām, to arhitektūrai un dizainam. Fotogrāfijas ar skaistākajām jaunuzceltajām un renovētajām bibliotēkām būs skatāmas izstādē Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas atklāšanā. Pēc tam izstāde ceļos uz daudzām Latvijas pilsētām. Projektu finansiāli atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds.

3.5. 2011. gadā LNB projekta **informatīvie ziedojumu stendi** bija izvietoti: LNB ēkā K. Barona ielā 14, starptautiskajā lidostā „Rīga”. Stendi aicina ziedot LNB projektam un labdarības projektam „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa”.

4. Atbalsta vairošana un ziedojumu vākšana lasīšanas veicināšanas programmai „Bērnu un jauniešu žūrija” labdarības projektā „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa”.

Jau 12 gadus tiek īstenota lasīšanas veicināšanas programma „Bērnu un jauniešu žūrija”, kas nodrošina publiskās bibliotēkas ar labāko bērnu grāmatu izlasi un interesantu pasākumu programmu. Finansiāli labvēlīgajos gados programmā iesaistījās 17 tūkstoši bērnu un jauniešu vecumā 6 - 16 gadiem no visas Latvijas, kuri lasa un vērtē jaunākās un labākās bērnu grāmatas. Vairāk nekā puse (573) no Latvijas publiskajām bibliotēkām rīkoja lasīšanu veicinošus pasākumus, tādējādi lasīšanas nozīme skolēnu vidū pieauga un motivācija lasīt būtiski uzlabojās. Jaunākie pētījumi rāda, ka lasīšana bērnu vidū kļūst arvien nepopulārāka, Latvijas bērnu interese par lasīšanu katastrofāli samazinās. Ierobežotas rocības dēļ daudzas Latvijas ģimenes nevar iegādāties saviem bērniem jaunākās grāmatas. Grāmata tām kļuvusi par luksusa preci. Arī bibliotēkām naudas nepietiek, lai varētu iepirkt kvalitatīvu bērnu literatūru. 2010. gadā naudas trūkuma dēļ bērnu lasīšanas programma apturēta 183 bibliotēkās, lasošo bērnu skaits saruka zem 10 tūkstošiem, tādējādi 7000 bērniem tikusi laupīta iespēja lasīt.

Svarīgi, lai jaunākās un labākās grāmatas nonāk līdz mazajiem lasītājiem, lai lasītprīeks neapsīkst, bet attīstās. Tādēļ 2011. gadā uzsākts **projekts "SIRSNĪŅA PRASA, LAI BĒRNIŅŠ LASA"**. Projekta mērķis bija savākt ziedojumus, lai varētu trūcīgākajām Latvijas bibliotēkām uzdāvināt „Bērnu un jauniešu žūrija” grāmatas. Lai sasniegtu uzstādīto mērķi, tika veiktas sekojošas aktivitātes:

- Radīts labdarības projekta „Sirsniņa prasa, lai bērniņš lasa” logotips, izveidoti divi atsevišķi bērnu un jauniešu žūrijas logotipi, vecāku žūrijas logotips;
- notika jauno logotipu un projekta prezentācija Lielajos lasīšanas svētkos Ķīpsalā;
- izgatavoti suvenīri ar jaunajiem logo un projekta simboliku – grāmatzīmes, nozīmītes, krekliņi, maisiņi, zīmodziņi, baloni, karodziņi;
- uzaicināti projekta vēstnieki – sabiedrībā zināmi cilvēki: Evelīna Strazdiņa, Kārlis Kazāks, Andris Sējāns, Una Gavare, Irīna Piņozne, Mārtiņš Zemītis, Lauris Liepa, Inese Zandere, Sarmīte Ēlerte, Ilze Dobeļe, Elina Bīviņa, Ilze Egle, Toms Auškāps, Dace Vizule, Indra Sproģe, Gatis Rozenfelds, Lienīte Osipova,

Aurēlija Anužīte – Lauciņa, Lauris Aleksejevs, Dāvis Auškāps, Ingus Ulmanis, Daina Jāņkalne, Pauls Raudseps;

- sarīkots atklāšanas pasākums kinoteātrī KSuns ar projekta vēstnieku, LNB direktora Andra Vilka, LNB bērnu literatūras centra vadītājas Silvijas Treļjakovas un Bērnu un jauniešu žūrijas dalībnieku piedalīšanos;
- notikusi ziedojumu vākšana portālā www.ziedot.lv ;
- izsludināts grāmatzīmju zīmējumu konkurss, kurā aicinājām bērnus iesūtīt savas idejas grāmatzīmju noformējumam. Tika saņemtas 3225 bērnu zīmētas grāmatzīmes, 20 no tām nodrukātas un izmantotas labdarības projektā ziedojumu piesaistīšanai, grāmatzīmes izplatītas Lielajos lasīšanas svētkos Ķīpsalā un ar projekta vēstnieku, žurnāla „Mans Mazais”, „Teātra bāra restorāna”, Leļļu teātra, Birojnīcas, grāmatnīcu „Lukabuka”, „Zvaigzne ABC”, veikalu „Rija” un „Pērle”, „Swedbank” filiāļu palīdzību.
- projekta aktīvajā fāzē pieslēgts ziedojumu tālrunis;
- izgatavots īpašs ziedojumu stends;
- izvietots informatīvs stends un vākti ziedojumi Kalnciema ielas tirdziņā;
- izgatavotas drukātās, TV un radio reklāmas un elektroniskie reklāmas banneri. Par projekta informatīvajiem atbalstītājiem kļuva: Diena, Dienas žurnāli, žurnāls „Mans Mazais”, žurnāli IR, „Ieva”, „Klubs”, žurnāls „Pie galda”, www.draugiem.lv, www.ir.lv, www.satori.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.diena.lv, Swedbank, Latvijas Televīzija, Latvijas Radio1, Latvijas Radio2, Latvijas Radio3, Latvijas Radio4.
- panākta vienošanās par atlaidēm grāmatu iepirkumiem ar izdevniecībām „Zvaigzne ABC”, „Liels un mazs”, „Jānis Roze”, „Lietusdārzs”, „Jumava”, „Alis”, „Turība”, „Omnia Mea”, „Nordisk”, „Pētergailis”;
- izgatavotas īpašas uzlīmes un projekta zīmogi dāvinātajās grāmatās un dāvinājuma apliecinājumi bibliotēkām;
- notikusi labdarības projekta popularizēšana semināros Latvijas rajonu bibliotekāriem sadarbībā ar LNB Bērnu literatūras centru projekta „Iesaisties bērnu un jauniešu žūrijā!” ietvaros.

2012. gadā projekta rezultātā varējām uzdāvināt 2596 „Bērnu un jauniešu žūrija 2012” grāmatas 207 bibliotēkām. Žūrijā **lasošo bērnu skaits**, salīdzinot ar 2010. gadu, **pieaudzis par 7000 bērniem!**

Kopumā projekta īstenošanas laikā 425 bibliotēkām dāvināts 5178 grāmatas. Projekts savu misiju ir paveicis. LNB un Biedrībai izdevies pārliecināt Kultūras ministriju un valdību par lasīšanas veicināšanas nozīmību un 2013. gadā valsts piešķirusi LNB līdzekļus grāmatu iegādei.

5. LNB projekta īstenošanas uzraudzība.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta īstenošanas likuma 3. panta (2) punktā noteikts, ka LNB projekta īstenošanu uzrauga Ministru kabineta izveidotā Uzraudzības padome, kuru vada finanšu ministrs un tajā ir iekļauts arī LNBAB pārstāvis. Kā nevalstiska organizācija LNBAB pārstāv sabiedrības intereses LNB projektā, lai sabiedrība būtu pārliecināta, ka projektam domātie līdzekļi tiek tērēti lietderīgi un atklāti. 2012. gadā notika **piecas Uzraudzības padomes sēdes**. LNB Atbalsta biedrības pārstāvju darbība Uzraudzības padomē dod pārliecību LNB projekta ziedotājiem, ka viņu ziedotie līdzekļi tiks izmantoti atbilstoši mērķim.

6. LNBAB valdes un biroja darbība.

2012. gadā aktīvi darbojusies Biedrības vadība. Biedrības valde pārskata periodā ir sanākusi uz **10 valdes sēdēm**. Tika noorganizēta ikgadējā biedru **kopsapulce**, kuru vadīja LNBAB valdes priekšsēdētāja Undīne Būde. Kopsapulcē piedalījās un uzrunu klātesošajiem teica LR kultūras ministrijas pārstāvji, LNBAB Uzticības padomes locekle Karina Pētersone, par projekta aktualitātēm stāstīja KM LNB projekta īstenošanas nodaļas vadītājs Indriķis Builis, NBA padomes priekšsēdētājs Māris Saukāns, LNB direktors Andris Vilks, par Biedrības darbu pārskata gadā ziņoja LNBAB valdes priekšsēdētāja Undīne Būde un LNBAB direktore Olita Pričina-Voitika.

2012. gadā saņemti ziedojumi **36 120.75** latu apmērā, no tiem 12 508.75 biroja darbības nodrošināšanai. Kopējais LNBAB savākto ziedojumu apjoms sasniedzis **914 493** latus.

LNBAB arī pārskata gadā ir darbojusies **sabiedriskā labuma organizācijas statusā**, kas ļauj LNB projekta ziedotājiem saņemt likumā paredzēto ienākumu nodokļu atlaidi.

Biedrības attīstības perspektīvas un plānotā darbība 2013. gadā.

- Turpināt sadarbību ar LR Kultūras ministriju, LNB vadību LNB projekta uzraudzības īstenošanā.
- Sadarboties ar Kultūras ministriju, LNB un NBA topošās jaunās bibliotēkas sabiedrisko attiecību pasākumu veidošanā, Atklāšanas pasākumu ideju un koncepciju izstrādāšanā un īstenošanā.
- Popularizēt akciju „**Iemūžini savu vārdu Gaismas pilī!**” Latvijas sabiedrībai un ārzemēs dzīvojošo latviešu vidū, lai dotu iespēju ārpus Latvijas dzīvojošajiem latviešiem piedalīties LNB projekta atbalstīšanā un atstāt piemiņu par savu dzimtu nākamajām paaudzēm.
- Turpināt īstenot projektu „**Atbalsts LNB krājumam**”, aicinot uzņēmējus un privātpersonas piedalīties LNB krājuma attīstībā un veidošanā, ziedojot dažādu nozaru literatūras un elektronisko resursu iegādei un izveidošanai.
- Turpināt īstenot projektu „**Latvijas Gaismas pilis. 21. gadsimta Latvijas jaunās bibliotēkas**”, izveidojot bibliotēku fotoizstādi uz Gaismas pils atvēršanas pasākumu 18. novembrī.
- Sadarbībā un Hansa Media un LNB īstenot projektu „**7 Eiropas Gaismas pilis**”, radīt sīžetu ciklu par septiņu Eiropas valstu Nacionālajām bibliotēkām, to arhitektūru, saturu, funkcionalitāti un piedāvājumu lietotājiem.
- Gatavot izdošanai grāmatu „**Latvijas Nacionālā bibliotēka. Ēka. Projekts. Autori. Process**”. Grāmatas autors ir arhitekts Jānis Dripe, kurš

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2012.gadu*

veido greznu albumu par jaunās bibliotēkas tapšanu no Gaismas pils arhitekta Gunāra Birkerta idejas līdz pilnīgi pabeigtai ēkai.

- Uzsākt labdarības projektu „**Grāmatu starts**”, lai palīdzētu LNB Bērnu literatūras centram īstenot bērnu lasīšanas veicināšanas programmu bērniem vecumā no 3-6 gadiem. Ar portāla ziedot.lv palīdzību vākt ziedojumus, lai dāvinātu projekta starta komplektus (somiņu, grāmatiņu, miļļietīņu un informāciju vecākiem) ģimenēm un iedrošinātu vecākus ar bērniem kopā lasīt un apmeklēt bibliotēku.
- Izsludināt konkursu „**Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs**”, lai sniegtu atzinību par izcilu darbu piecu Latvijas reģionu labākajiem pagastu bibliotekāriem.
- Atbalstīt un veicināt jaunās LNB ēkas dalību gaismas festivālā „**Staro Rīga 2013**”.
- Īstenot pastāvīgus pasākumus papildus finansējuma iegūšanai Latvijas Nacionālās bibliotēkas attīstības atbalstam, krājuma papildināšanai, satura veidošanai un Latvijas Nacionālās bibliotēkas darbības popularizēšanai.
- Turpināt nodrošināt tiešraidi no Gaismas pils būvlaukuma interneta mājas lppās: www.gaisma.lv, www.light.lv, www.km.gov.lv, www.gaismaspils.lv, www.lnb.lv, www.nba.lv lapās.
- Izdot četrus LNBAB E-ziņu izdevumus.
- Uzturēt aktīvu Biedrības profilu sociālajos tīklos *Twitter* un *Facebook*, draugiem.lv.
- Izmantot iespējas saņemt finansiālu atbalstu Biedrības veiktajām aktivitātēm, piedaloties dažādos projektu konkursos (VKKF, Rīgas domes, UNESCO u.c.).
- Kopā ar LNB projekta īstenotājiem strādāt pie aizvien jaunu LNB pakalpojumu ideju attīstības. Turpināt izmantot Biedrības valdes un Uzticības padomes, kā arī ierindas biedru intelektuālo potenciālu un profesionālo pieredzi, lai jaunā tipa bibliotēka Latvijā būtu pionieris reģionā un pasaulē.

2013. gada 28. marts

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja
Undīne Būde

LNB Atbalsta biedrības valdes locekle
Olīta Pričina-Voitika

Latvijas Nacionālās bibliotēkas
atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2012.gadu

Bilance 2012. gada 31. decembrī

AKTĪVS	Piez. Nr.	31.12.2012. Ls	31.12.2011. Ls
1.Ilgtermiņa ieguldījumi			
I. Ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi			
1. Licences, datorprogrammu produkti		556	2792
Ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi kopā:		556	2792
II. Pamatlīdzekļi			
1. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos		0	0
2. Pārējie pamatlīdzekļi		396	1562
Pamatlīdzekļi kopā:		396	1562
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā:	1.	952	4354
2.Approzāmie līdzekļi			
I. Krājumi			
1. Saņemtie un neizlietotie mantiskie ziedojumi un nopirktie krājumi	2.	0	1473
Krājumi kopā:		0	1473
II. Debitori			
1. Debitori		595	2159
2. Nākamo periodu izdevumi		124	107
Debitori kopā:	3.	719	2266
IV. Naudas līdzekļi (kopā)	4.	227 677	278 370
Approzāmie līdzekļi kopā:		228 396	282 109
Aktīvu kopsumma:		229 348	286 463
PASĪVS	Piez. Nr.	31.12.2012. Ls	31.12.2011. Ls
1.Fondi			
1.Rezerves fondi		141 824	190 804
Fondi kopā:		141 824	190 804
II. Īstermiņa parādi			
1.Nodokļi un VSAOI	5.	1 357	1300
2.Pārējie kreditori	6.,7.	86 167	94 359
Īstermiņa parādi kopā:		87 524	95 659
Kreditori kopā:		87 524	95 659
Pasīvu kopsumma:		229 348	286 463

Undīne Būde

Olita Pričina-Voitika

*Latvijas Nacionālās bibliotēkas
atbalsta biedrība
Reģ.Nr. 50008034971
Gada pārskats par 2012.gadu*

Ieņēmumu un izdevumu pārskats par 2012. gadu

	Piez. Nr.	2012.g. Ls	2011.g. Ls
I. Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas.	8.	469	264
II. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi.	9.	36 121	130 356
III. Saņemtie atbalsti.	10.	13 597	12 000
IV. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības.	11.	1 614	252
V. Citi ieņēmumi.	12.	31 545	52 906
Ieņēmumi kopā:		83 346	195 778
VI. Izdevumi statūtos paredzēto mērķu un uzdevumu veikšanai. Administratīvie un saimnieciskās darbības izdevumi.	13.		
t.sk. 1. Materiālu izdevumi.		0	0
2. Atalgojums.		19 624	17 354
3. Sociālās apdrošināšanas maksājumi.		4 728	4181
4. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana.		3 519	4970
5. Citi izdevumi.		104 455	120 925
Izdevumi kopā:		132 326	147 430
VII. IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU STARPĪBA		-48 980	48 348

Undīne Būde

Olīta Pričina-Voitika

Ziedojumu un dāvinājumu pārskats par 2012. gadu

	Piez. Nr.	2012 Ls	2011 Ls
I. Atlikums pārskata gada sākumā.		172 298	124 281
II. Pārskata gadā saņemto ziedojumu un dāvinājumu kopsumma.		36 121	130 356
1. Neierobežotai lietošanai (t.sk. vispārējie ziedojumi).		0	0
1.1. LR reģistrētas juridiskas personas.		0	0
1.2. Juridiskas personas nerezidenti.		0	0
2. Noteiktam mērķim (t.sk. mērķziedojumi).		36 121	130 356
2.1. LR reģistrētas juridiskas personas.		16 841	12 288
2.2. LR neregistrētas juridiskas personas-nerezidenti		695	63 385
2.3. Fiziskas personas rezidenti.		8 601	38 179
2.4. Fiziskas personas, nerezidenti.		7 260	13 779
2.5. Anonīmi (Nezināmi) ziedotāji.		2 724	2725
III. Ziedojumu un dāvinājumu izlietojuma kopsumma.	14.	87 645	82 339
1. Neierobežotai lietošanai paredzēto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums.		0	0
1.1. Administratīvajiem izdevumiem.		0	0
2. Noteiktam mērķim paredzēto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums.		87 645	82 339
2.1. Sabiedriskā labuma darbībai.		71 241	74 371
2.2. Administratīvajiem izdevumiem.		16 404	7968
VI. Atlikums pārskata gada beigās.		120 774	172 298

Undīne Būde

Olīta Pričina-Voitika